

Staden

FAKTA

1. Staden/allmänt

Uppgifter vid datorn

Den biologiska mångfalden i staden hittar man främst i trädgårdar, parker och i hemmen. På vad sätt är asblomman (en krukväxt) bra för den biologiska mångfalden?

Svar: Den gör det lättare för andra djur att leva; sprider en doft som lockar till sig spyflugor som lägger ägg i blomman.

2. Staden/däggdjur

Vad äter en igelkott?

Svar: Allt möjligt; sniglar, maskar, fågelägg etc.

3. Staden/antal arter

Vilken grupp av organismer har flest arter i staden?

Svar: Lavar.

4. Staden/fåglar

Vad har ringduvan fått sitt namn ifrån?

Svar: En vit fläck på vingarna ger ett ringliknande utseende då vingarna rör sig.

5. Staden/fåglar

Hur skiljer man en gråsparv från en pilfink åt? Jo, gråsparven har grå hjässa och

pilfinken har en mörk kindfläck. Stämmer det? Titta på bilderna.

6. Staden/vilda djur inomhus

Om du klickar dig vidare här kommer du till en mängd olika djur.

Välj ut två djur och skriv en beskrivande mening om var och en.

7. Staden/växter

Vilken uppgift har växter i staden?

Svar: De ger grönska och liv åt stadsbilden, skugga åt invånarna när det är varmt. Damm och luftföroreningar minskar. Buller dämpas.

8. Staden/Träffa några av stadens vilda invånare.

Klicka dig runt i denna övning.

a) Vad är orsaken till att almar ofta dör?

Svar: Almsplintborren

b) Vilken favoritföda har ekorren?

Svar: Frön från gran och tall.

NATURVÄKTARNA – EKO

Detta är ett smakprov på naturvaktarna som omfattar Eko. Hela undersökningsprotokollet samt lärarhandledning finns på WWFs hemsida www.naturvaktarna.wwf.se som pdf-fil.

Vår livsstil, hur vi alla lever, påverkar naturen på olika sätt. Här kan du testa din miljömedvetenhet med hjälp av 29 frågor. Börja med att tänka efter hur många poäng du tror att du skall få. Varje rätt svar ger en poäng. Kryssa i rutorna och räkna antal kryss.

Frågor

1. Köper du läsk i returförpackning? Ja
2. Pantar du alltid dina returförpackningar? Ja
3. Har du med egen kasse när du handlar? Ja
4. Kaner du till de fyra miljömärken som finns? Ja
5. Köper du godis i plast/aluminiumfolie? Ja
6. Lämnar du alltid batterier till återvinning? Ja
7. Släcker du lamporna i ett tomt rum? Ja
8. Borstar du tänderna under rinnande vatten? Ja
9. Stänger du alltid kylskåpsdörren ordentligt? Ja
10. Är du medlem i någon miljöorganisation? Ja
11. Har du använt insektsgift? Ja
12. Duschar du istället för att bada? Ja
13. Hjälper du till med att återvinna glas? Ja
14. Hjälper du till med återvinna papper? Ja
15. Om du tvättar, gör du det med full maskin? Ja
16. Om du tvättar, vet du hur mycket tvättmedel du skall använda t.ex. genom att läsa på paketet? Ja
17. Stänger du av TV:n utan fjärrkontrollen? Ja
18. Om du använder smink, använder du "Ej djurtestad"? Ja
19. Har du över +19 grader i ditt rum? Ja
20. Har du köpt djur/djurdelar som souvenir någon gång? Ja
21. Stänger du av elementet när du vädrar? Ja
22. Tar du upp glasbitar i naturen som du hittar? Ja
23. Väljer du hellre cykel än moped? Ja
24. Köper du bara miljömärkta batterier? Ja
25. Har du hållt ut lacknafta eller bensin i avloppet? Ja
26. Har du försökt att påverka familjen till att leva mer miljövänligt? Ja
27. Väljer du bussen eller skjuts i bilen till t.ex. träningen? Ja
28. Har du satt upp en lapp på brevlådan med texten: "Nej tack, ingen reklam". Ja
29. Väljer du efter miljöhänsyn när du handlar? Ja

Summa kryss = poäng

Poängbedömning

25-29 poäng:	Mycket miljömedveten
15-24 poäng:	På god väg
Under 15 poäng:	Dags att tänka till!!!

Många fler uppgifter finns på Världsnaturfondens hemsida www.naturvaktarna.wwf.se

STADEN/UT OCH UNDERSÖK

Uppgifter vid datorn

Titta på filmen ”Ut och undersök den vilda staden!”
Vilka växter och djur kan man se i filmen?
Gå ut och studera det vilda livet i den tätort där du bor.
Anteckna allt levande du ser.
Gör en egen film och skildra det vilda.

STADEN SOM EKOSYSTEM

Urbaniseringen ökar över hela världen. 40 % av jordens befolkning bor i städer. I Sverige är den siffran dubbelt så stor. Koncentration av människor i städer påverkar naturligtvis naturens ekosystem.

En stad är beroende av s.k. **ekosystemtjänster**. Det är tjänster som naturen tillhandahåller alldeles gratis. Det kan vara produktion av syre, trädens upptagande av koldioxid eller växternas bullerminskade effekt.

Staden är dessutom ett artrikt **ekosystem** bestående av växter som olika gräs- och djurarter och vilda djur som duvor, kråkor och råttor.

Temperaturen är ofta högre inne i en stad jämfört med den omgivande landsbygden. I Mexico City har man insett att stadens sjöar har en **temperaturreglerande** funktion. Staden är en stor maskin som genererar värme som får luftens temperatur att stiga. Men sjöar i en stad sänker temperaturen. För Mexico Citys del minskar temperaturen med upp till 3,5 grader.

Ekosystemtjänster

- **Pollinering.** Insekter pollinerar och ökar mängden frön och frukter.
- **Mediciner.** Ca 40 % av våra mediciner har sitt ursprung i naturen.
- **Mat.** Vi får mat från naturen.
- **Timmer.** Virke till hus och möbler tas från naturen.
- **Träden.** Bullerdämpning. Koldioxidupptagning. Syreproducent. Renar luft.
- **Sjöar och vattendrag.** Reglerar temperaturen. Ökar luftfuktigheten.

Arbetsuppgifter

Gå ut i din tätort och gör en undersökning av den biologiska mångfalden där. Följande frågeställningar kan vara som en struktur:

1. Studera en karta över tätorten och beräkna fördelningen byggnader, asfalterade ytor, gräsytor, platser med träd etc.
2. Mät temperaturen i skuggan på olika platser i tätorten.
 - a) Är det några skillnader och i så fall vad kan de bero på?
 - b) Om du bor i en stor stad kanske du kan märka en skillnad i temperaturen inne i staden jämfört med utanför staden. Är det så?
3. Vilka exempel på ekosystemtjänster lägger du märke till i din tätort?
4. Inventera den biologiska mångfalden i tätorten.
 - a) Undersök vilka olika biotoper som finns i tätorten (park, sjö, å, vägren, dike, industrimark etc.)
 - b) Välj ut en biotop och undersök vilka växter och djur som finns där eller som man kan se spår av.